

Frontul Național

Organ de afirmare românească
Inscris sub Nr. 13/1938 Trib. Arad

ABONAMENTE:

APARE SUB CONDUCEREA
UNUI COMITET

Redacția și Administrația:
ARAD, Str. P. RUSU Nr. 3
Timisoara II, Piața Traian Nr. 2

Un an 150.—
Pe bănci, industrii, toate inst. part. și publ. 1000.—

Gândurile unui erou

„Cei lucruri scumpe are omul: — povestește el — am fost rănit la ochi de o flucără de obuz. Mi-a fulgerat așa, în față, o lumină puternică, roșie, mare, dogoritoare. Lăcrurile au mers repede, ca un răsuflăt, nici nu m'am duminut bine cum. O cădură mi-a închis fruntea, ochii, apoi nu am mai văzut nimic — nimic”.

Așa rănit cum a fost, plugarul Băjan n'a părăsit poziția până nu s'a refăcut frontul.

A zăcut multe luni în spital, a răbdat mulți ani bezna înfricoșătoare, până când un doctor inimos a izbutit să-i redea la un singur ochiu, o foarte slabă rază de lumină, ca prin ceață.

Totuși cu optimismul ce caracterizează voinicia păturii noastre țărănești, eroul din județul Brăila, de clară că este astăzi multumit, chiar foarte mulțumit. Pentru că, de bine, de rău, se poate ține de coarnele plugului ca să-și câștige agoniseala și mai ales, pentru că are nouă copii, toți sănătoși și merițoși.

Orice comentariu de al nostru ar fi de prisos. Caracterul acestui brav plugar român, glăsuște mai viu și adevărat decât toate interpretările noastre. Ar trebui să facem rănit.

„In ziua aceia de 27 August

— povestește el — am fost rănit la ochi de o flucără de obuz. Mi-a fulgerat așa, în față, o lumină puternică, roșie, mare, dogoritoare. Lăcrurile au mers repede, ca un răsuflăt, nici nu m'am duminut bine cum. O cădură mi-a închis fruntea, ochii, apoi nu am mai văzut nimic — nimic”.

Așa rănit cum a fost, plugarul Băjan n'a părăsit poziția până nu s'a refăcut frontul.

A zăcut multe luni în spital, a răbdat mulți ani bezna înfricoșătoare, până când un doctor inimos a izbutit să-i redea la un singur ochiu, o foarte slabă rază de lumină, ca prin ceață.

Totuși cu optimismul ce caracterizează voinicia păturii noastre țărănești, eroul din județul Brăila, de clară că este astăzi multumit, chiar foarte mulțumit. Pentru că, de bine, de rău, se poate ține de coarnele plugului ca să-și câștige agoniseala și mai ales, pentru că are nouă copii, toți sănătoși și merițoși.

Orice comentariu de al nostru ar fi de prisos. Caracterul acestui brav plugar român, glăsuște mai viu și adevărat decât toate interpretările noastre. Ar trebui să facem rănit.

„In ziua aceia de 27 August

(Continuare în pagina III-a)

Aspecte demografice din Ardeal

Dr. Petre Vlad, primul medic municipal al Cluj, a întocmit un raport despre activitatea serviciului sanitar și fenomenele demografice care s'au produs în ultimii ani în capitala Ardealului. Această dare de seamă destăiește în lumina științifică o serie de constatări dintre cele mai interesante și prezintă un material cunoscut pe cifre, care trebuie reținut cu multă atenție.

Însume, raportul se ocupă, printre altele, și cu aspectul căsătoriilor mixte în cel mai important județ al Transilvaniei, în Cluj. Procentajul a fost studiat într-o perioadă mai lungă de ani și concluziile care s'au ajuns sunt următoarele: în mod constant 30 la sută dintre bărbații români se căsătoresc cu femei maghiare; în schimb numai 11 la sută dintre bărbații maghiari se căsătoresc cu românce. Este un fapt, care trebuie reținut ca primul rând de către populația română. În afară de cifra lui prezintă — înscrisă într-un raport oficial, fără nici un comentariu, nu ca un fenomen obiectiv al mișcărilor populației — se impune să luăm în el raporturi dintr-un domeniu mai sensibil, de natură subiectivă. Proporția căsătoriilor mixte — așa cum este înfățișată de statistica municipală — n'ar fi posibilă, dacă în prealabil, conviețu-

rea poporului majoritar cu poporul maghiar, și vice versa, nu s'ar întemeia pe raporturi normale și îndeosebi pe un element psihologic statornic, în măsură să îngăduie amestecul de rase în substanța intimă a familiei.

Poate nimic altceva nu e în stare să definească mai precis cât de încheagată este comunitatea dintre poporul român și cel maghiar și nici un alt element nu poate defini mai bine decât aceste căsătorii mixte, climatul în care se dezvoltă raporturile și solidaritatea neamurilor în cuprinsul Transilvaniei.

Firește, se cunosc și la alte popoare căsătoriile mixte. Statistica germană din 1933, ne arată un procent de 3 la sută căsătorii, fie cu bărbați suedezi, fie cu femei olandeze. Apoi, un buletin francez din 1938 ne indică un număr considerabil de căsătorii între francezi și englezoaice, sau între englezi și femei franceze. Pentru toate cazurile trebuie să constatăm însă, că fenomenul este legat de o puternică atmosferă de prietenie între popoare și de relațiuni strânse între ele. Într-un climat de vrajbă și de ostilități vizibile, căsătoriile mixte nu sunt posibile, neavând nici baza sufletească necesară, nici întregirea reciprocă, suficientă pentru a se trece peste anumite prejudecăți.

Frontul Renașterii Naționale în Ardeal

Prezentând legea organizării Frontului Renașterii Naționale, d. consilier regal Gh. Tătărescu, președintele Consiliului de miniștri, a ținut să precizeze, că la baza noii organizări stă comuna, în care totalitatea membrilor își desemnează pe temei majordar conducătorii: un președinte și trei secretari, ajutați de un șef comunal. În aceste aproape 10.000 de organizații comunale ale țării, își vor fixa rădăcinile organizațiile județene și tinutale. Din aceste 10.000 organizații comunale vor pleca impulsurile, orientările și năzuințele din care se vor inspira direcțiile și hotărârile organelor de conducere centrală; iar din conducătorii acestor organizații se vor recruta administratorii comunelor.

Cuvintele de mai sus ale d-lui prim-ministru, lămuresc mai limpede decât orice atât structura solidă a vieții publice românești, cât și rolul hotărât pe care îl va juca de aci înainte comuna în cadrul comunității naționale. Satul este situat astfel la celula centrală pentru toate formele de manifestare ale vieții românești și chemat să joace rolul unui izvor de

energie creatoare în toate direcțiile evoluției noastre ca șiat și națiune.

Precizările d-lui prim-ministru, ca și conținutul legii de organizare a Frontului, au avut un adânc ecou în deosebi în Ardeal. Aici întreaga istorie a poporului român s'a dovedit cu concursul țărănimii și s'a întemeiat în primul rând pe comună. Orașele nu erau ale noastre și ele ofereau prea puține posibilități de a conserva aptitudinile sufletești și de a trezi o conștiință puternică a drepturilor etnice. Vastul câmp unde s'a semănat întotdeauna ideile și spiritul de solidaritate a fost satul. Pe el se rezăma viața publică și el, dădea acea formidabilă rezonanță manifestărilor colective.

După unire însă, lucrurile oarecum s'au schimbat. Satele figurau numeric în contabilitatea vieții publice, dar încetaseră să mai fie sursa de inspirație pentru pătura conducătoare a Ardealului. Nici un cercetător serios n'ar risca să afirme, că erarhiile se stabileau de jos, fiindcă ar fi desmintit brutal de fapte, dintre care cel mai isbi-

tor este amănuntul, că în afară de viața administrativă, comuna nu cunoștea altă organizație, decât în imaginea anumitor teoreticieni.

Cu adevărat, viața publică își întemeiază organizarea ei pe sat abia astăzi, când o lege precisă și normativă fixează principiul de drept și baza morală și națională a societății românești. Tot ce se va clădi va pleca din comună. Toate impulsurile în domeniul creației vor ține cont de structura țărănească a statului și de nevoile și aspirațiile satelor.

Ardealul se găsește astfel în conținutul său istoric și revine la sănătoasele tradiții, care i-au stabilit locul de cinste în istoria noastră.

**Ați semnat
bonuri pt.
înzestrarea
Armatei?**

Frontul Renașterii Naționale: Școala de adâncire a solidarității și propășirii românești

Recentele declarații făcute de domnul Gh. Tătărescu, președintele Consiliului de miniștri, cu prilejul promulgării legii Frontului Renașterii Naționale, — aruncă odată, mai mult — o puternică lumină asupra sensurilor adânci ce străbat ritmul înouitor al regimului politic românesc de astăzi.

Cuvintele rostite de premier definesc profilul spiritual al vieții noastre publice. Cine este cât de puțin atent la fenomenul politic al țării, își dă, fără îndoială, seama că în ultimul timp — nici doi ani încheiați — viața românească, sub variatele ei aspecte, a marcat un progres categoric. Programul este în plină desfășurare: noui înfăptuiri se vor adăuga — din belșug — câștigurilor dobândite până acum într-un atît de redus răstimp. Lunuri — sub trecutul regim — nu au putut fi obținute, chiar dacă este adevărat că mulți oameni de bine dintre con-

ducători voiau aceasta. Ceea ce constituia piedică de nepătruns a năzuințelor și eforturilor acestor buni patrioți, era acel sistem politic, prin care mulți puneau mai presus de interesele țării, preocupările cu caracter personal.

Or, regimul Frontului Renașterii Naționale se fundează pe alt principiu: prosperarea națiunii prin o viață cetățenească ferită de orice pată.

Implinind acest tel, fiecare cetățean în parte găsindu-și încadrarea cea mai dreaptă în angrenajul nou al vieții românești, — Frontul Renașterii Naționale își merită titulatură, dacă ne gândim că, în spiritul său, se crează valori cetățenești vrednice să asigure țării un viitor strălucit.

Declarațiile, pe cari domnul Gh. Tătărescu, președintele Consiliului de miniștri, le-a făcut în legătură cu afirmarea valorilor prin Frontul

Renașterii Naționale, sunt — în sensul subliniat de noi — o luminoasă cheazăie că în cadrul acestui regim politic „se vor așeza la posturile de conducere, pe temeiul alegerii și al selecțiunii, toate valorile națiunii”.

Asigurarea domnului prim-ministru, că „în cadrul Frontului Renașterii Naționale și numai în cadrul acestui Front se vor armoniza toate interesele și se vor concilia toate năzuințele sănătoase ce pot frământa conștiința unei țări” și că Frontul Renașterii Naționale „va fi în același timp, instrumentul de adâncire al solidarității românești, pe care ne-o impun atât de poruncitor amenințările vremurilor” — asigurarea aceasta privește, de fapt, continuarea eforturilor, cari — chiar și până acum, într-un răstimp destul de scurt, au marcat înfăptuiri demne să întărească cele mai bune nădejdi.

Su se stampilează biletele Băncii Naționale

Un comunicat al Ministerului de Finanțe

Ministerul de Finanțe aduce la cunoștința generală că monedele răspândite de di-versi alarmiști prin care se urmărește să guvernul ar intenționa să stampileze biletele Băncii Naționale a României, în circulație, cu sau fără reținerea unei cantități oarecare din aceste bilete, sunt cu totul lipsite de temei și menite numai a înfrânge o stare de îngrijorare în sânul populației. Guvernul este în urmărirea tuturor acestor alarmiști pentru a le aplica cele mai severe pedepse.

Mobilizarea agricolă

În toate comunele din țară sunt pe cale de a se întocmi misiuni în vederea mobilizării agricole. În primăvară, trebuie să depunem un efort considerabil spre a asigura țării maximum de producție agricolă. Toamna ne-a prins cu un deficit destul de simțit în domeniul înșăși al grânelor. Astfel, în primele două luni după desghet, rămas să plantăm câmp pe o întindere de peste un milion și jumătate hectare.

Mobilizarea agricolă trebuie să fie preocuparea centrală a fiecărui locuitor, fie este plugar și proprietar de pământ, fie că este orăman, dar poate fi util sectorului agrar cu munca, ori prierea tehnică.

În Anglia, sarcina sporirii producției revine până și soldaților. Guvernul a dispus, în jurul bateriilor anti-aeriene, unde trupa stă imobilizată, să se înființeze grădini cu plantații de zarzavat, iar de brațele disponibile ale soldaților. Și trebuie să înțelegem amănuntul, că această măsură s'a luat în Marea Britanie, care dispune de cea mai puternică imperiu colonial în surse de aprovizionare. Nu e vorba de speranța oamenilor să atârne de cele câteva zeci sau sute de grădini de zarzavat. Munca și producția au alt sens: când întreg popor se disciplinează în sectoarele agricole industriale, sporind în un efort comun potențialul vieții economice, el capătă precizia sentimentului victoriei asupra tuturor primejdiilor.

De doi ani, România se apleacă într-o efortă continuă să-și întărească securitatea internă și externă, iar binefăcătoarele acestei străduinți, datorită înțelepciunii Regale, simțim cu toții. Inzestrarea noastră ne dă un sentiment de liniște. Sporirea producției, aprovizionarea cu materii prime, deservirea bazei noastre industriale și planificarea agriculturii, ne scutesc de o serie de riscuri, pe care atâtea popoare le resimt dramatic.

Însă, ceea ce am făcut până acum nu este destul. Amenințările n-au trecut de zodia bolburilor. Va trebui să înțelegem mai mult și să prețuim timpul ca și aurul. În

primăvară, să nu rămână nici-o palmă de pământ. Să însemnăm pretutindeni un de vedem un câmp, fiindcă, Slavă Domnului, dispunem de cele mai fertile terenuri arabile și de o capacitate inițială de producție aproape unică în Europa.

Mobilizarea agricolă să fie gândul tuturor. Să facem din ea programul principal al îndeletnicirilor noastre odată cu topirea zăpezii și să credem în hărnicie, ca într-un suprem ideal salvator. Energia creatoare desăvârșită pentru umplerea silozurilor și a magazinelor industriale, garantează popoarelor cea mai deplină securitate și le face biruțtoare în câmpul nesfârșit al primejdiilor. Iată, care trebuie să fie crezul nostru de toate zilele și căruia trebuie să-i dăm maximum de înțeles obștesc.

Promovarea elementului românesc

Zilele trecute, fruntașii bănațeni ai Frontului Renașterii Naționale s'au întrunit la Lugoj într-o conferință prezidată de d. Victor Moldoveanu.

Cu acest prilej, s'au rostit numeroase cuvântări, toate ocupându-se de problema atât de delicată și de actualitate atât de vie a promovării economice și sociale a elementului românesc.

Din nefericire, după mai bine de 20 de ani dela unirea cea mare, se discută încă promovarea elementului românesc. Discuția este încă de actualitate pentru că, în multe părți ale țării, elementul românesc găsește într-o situație umiltoare față de minoritățile conlocuitoare.

Între cei care au vorbit la Lugoj, a fost și d. deputat Gr. Popescu. Pentru a arăta starea de inferioritate a românilor, d-sa a prezentat câteva date statistice privitoare la județul Timiș.

Reese din aceste date că, în județul Timiș, din 330 întreprinderi industriale numai 7 sunt românești; din 513 societăți anonime numai 14 sunt românești; din 71 bănci, români au 19 iar tipografiile din Timișoara sunt 27 minoritare și de abia 5 românești.

Care sunt cauzele acestui bilanț dezastruos, pe care trebuie să-l încheiem la 22 de ani dela Unire? D. Victor Moldoveanu și-a dat osteneala să răspundă.

„Adevărul este că a doua zi după unire s'a deschis o epocă de aven-

Adunarea gospodărească dela Chișinău

Continuând afirmarea faptică a programului anunțat de d. președinte al Consiliului, — acel program care fixa normele și perspectivele unei activități de prosperitate pentru toate categoriile de profesioniști ale țării, — guvernul, în frunte cu d. Gh. Tătărescu, primul ministru, a fost la Chișinău, pentru a examina acolo, la fața locului, realitățile și pentru a lua cele mai potrivite măsuri.

Metoda aceasta de guvernare, care preconizează și aplică principiul măsurilor de refacere, luate în nemijlocită apropiere de însăși problemele ridicate din ritmul vieții, — include sensuri de adâncă înțelepciune. Le statornicește una dintre cele mai sănătoase tradiții: politica realizărilor inspirate dintr-o reală și neîntârziată cunoaștere a realităților ce se cer rectificate și dirijate spre ultima lor consecință: binele obștesc.

Adunarea dela Chișinău va rămânea în analele vieții noastre publice drept semnul unei strălucite manifestări de solidaritate românească. Ea va constitui o mărturie, în plus, a eforturilor de consolidare națională, înregistrate, sub pilda însăși a Augustu-

lui nostru Suveran, pildă de strădanii și iubire pentru Țară, în vremea pe care o străbătem astăzi și care încorporează spiritul director al Frontului Renașterii Naționale.

În luminoasa cuvântare, pe care cu prilejul acestei adunări, a rostit-o domnul prim ministru Gh. Tătărescu se fixează odată mai mult, lozincele cari călăuzesc activitatea guvernului și cari sunt resimțite ca adevărate porunci ale misiunii noastre istorice, de fiecare cetățean al țării.

A spus domnul prim ministru Gh. Tătărescu:

„Este pentru prima oară **PATINE**, grinzii de fier, mașini de gătit, sobe, pompe de apă și tot felul de articole din fier, la **PETRU JÄGER** Timișoara IV, B-dul Carol Nr. 38 Telefon n. 29-37

dela Unire când în Chișinău Basarabiei, gospodarii dela țărmul Nistrului se întrunesc cu gospodarii veniți din Iași și Moldova, pentru ca să cerceteze înfrățiți nevoile lor și pentru ca să exprime înfrățiți nevoile lor.

„Azi Prutul nu mai desparte; azi Prutul unește”.

La afirmarea acestui adevăr întreaga adunare a ovaționat îndelung și entuziast.

Sub semnul acestei credințe că: „azi suntem numai o țară și un popor, care sub sceptrul Majestății Sale Regelui Carol II, Consolidatorului, râvneste la pace și care numai prin muncă și numai prin ordine vrea să-și însușească locul în mijlocul celorlalte popoare ale lumii”, — în lumina acestei credințe, se desăvârșesc astăzi opere de însemnătate națională, care este, de pildă, aceea de refacere și întărire gospodărească a ținuturilor.

Gândurile unui erou

(Urmare din pag. I-a)

„Pe apel la genul poetic al lui Alexandru pentru a-l înfrunza într-un poem inspirat pe acest modern „Penes Curcanul”.

Pentru actualitate, ținem să adă-

găm că, la începerea concentrărilor eroul Iănașe Băjan s'a prezentat să fie luat și el — căci „d-ică vederea nu-l mai slujește — urechile îi sunt încă nevătămate și poate deveni un bun telefonist în serviciul armatei.

Pe drept cuvânt, el poate spune sus și tare, să-l audă tot lineretul și ostirea țării:

— „Trei lucruri scumpe are omul: țara, familia și viața. Ei bine, eu îmi dau cu drag viața mea și a familiei mele, ca să-mi scap țara”.

Explozia unui corp ceresc

Observațiile făcute de instituturile astronomice din Hamburg și Sonnenberg, au constatat că s'a produs în lumea cerească o catastrofă de proporții uriașe. Un corp ceresc de mărimea soarelui nostru ar fi făcut explozie în calea laptelui. Catastrofa

s'ar explica într-o degenerare a atomilor aceluia corp ceresc. Prin energia produsă de această bruscă explozie mari părți din corpul ceresc au fost aruncate în spațiu, în toate direcțiile urmându-și calea cu o viteză de mai multe milioane km. pe oră.

La 15 și 18 Februarie

Tragerile Finale

ale

Loteriei a 21 Tranșa 7-a și a 8-a.

3 Câștiguri de câte

Lei 3 milioane

13 Câștiguri de câte

Lei 1,000.000

Fiecare sfert de lei 200, chiar dacă n'ați jucat la tranșele anterioare.

LOTERIA DE STAT

Toate clasele sociale au datoria să subscrie la bonurile pt. înzestrarea Armatei!

Cetiti și răspândiți Frontul de Vest

